

Kännetecknen didaktiska lärarförmågor ÄLP

1. Planera undervisning	2. Genomföra och leda undervisning	3. Utvärdera och följa upp undervisning	4. Omsätta ämnes- och ämnesdidaktiska kunskaper	5. Dokumentera, bedöma och återkoppla lärande
Upprättar tydliga planeringar • Utgår ifrån läroplanens olika delar vid upprättandet av planering • gör strukturerade och tydliga lektions-/termins-/årsplanering utifrån gällande styrdokument	Genomför fungerande och genomtänkt lektion • tydlig och intresseväckande start • ramar in lektionen och konkretiserar specifikt lärandeinhåll (vad, hur, när) och syfte (varför) på ett begripligt sätt och anpassat till elevernas ålder • sätter in lektionen i ett större sammanhang • anpassar rummets utrymme och möblering till målen med undervisningen • talar till elever på ett positivt sätt • visar värme, empati, humor och engagemang • skapar ett tillåtande klimat	Utvärdera planering • diskuterar planeringen med handledaren, hur fungerade planen i praktiken? • utvärdera den röda tråden i relation till styrdokumentet • utvärderar sina pedagogiska val/didaktiska överväganden	Tillämpar ämnesdidaktiska kunskaper i relation till elevernas skilda förkunskaper och förutsättningar • anpassar och utvecklar genomgångar, frågor och uppgifter utifrån elevgrupp och individ • anpassar ämnesinnehåll och arbetet under lektionerna så att det är tankemässigt utvecklande • ställer öppna frågor • hjälper elever att utveckla tankar och att argumentera • ger uppgifter som stimulerar till elevaktivitet	Dokumenterar och bedömer elevernas kunskap i förhållande till styrdokumentens kunskapskrav • diskuterar olika bedömningsinstrument med handledaren • diskuterar med handledaren hur eleven på olika sätt kan ges möjlighet att visa sina kunskaper • ger eleven varierade möjligheter att visa sin kunskap • prövar olika former att dokumentera och bedöma elevernas kunskapsutveckling • dokumenterar elevernas lärande på ett tydligt och fungerande sätt • redogör för olika kunskapskvalitéer • bedömer allsidigt och likvärdigt • är saklig och rättvis vid dokumentation, bedömning och betygssättning

Kännetecken didaktiska lärarförmågor ÄLP

1. Planera undervisning forts	2. Genomföra och leda undervisning forts	3. Utvärdera och följa upp undervisning	4. Omsätta ämnes- och ämnesdidaktiska kunskaper forts	5. Dokumentera, bedöma och återkoppla lärande forts
I planeringar synliggörs • hur syftet och ämnet ska förklaras • hur undervisningsinnehållet ska synliggöras och behandlas • hur tiden ska utnyttjas • hur bäst organisera rummet • hur gruppindelningar ska hanteras • lärarens respektive elevens insats under lektion • material som ska förberedas och nyttjas • hur intresse ska väckas	Varierar undervisningen • olika arbetssätt och arbetsformer • eleverna arbetar såväl självständigt som tillsammans med andra • varierar mellan lärarledd och elevaktivitet • använder olika typer av medier och digital teknik • använder olika estetiska uttrycksformer	Utvärdera genomförande • utvärdera tillämpningen av styrdokumentet – förstod eleverna syftet och gavs de möjlighet att träna/lära det? • analyserar styrkor och svagheter i sin undervisning och sitt ledarskap • ger exempel på hur ledarskapet kan utvecklas	Tar utgångspunkt i eleverna i gruppen • eleverna får arbeta i olika takt med ämnesinnehållet • anpassar ämnesinnehåll efter gruppens intresse och behov • utmanar • ger uppgifter utan tak • organiserar ämnesinnehåll och elevgrupp utifrån kunskap om elevrelationer och undervisningens krav • ställer utvecklande frågor kring ämnesinnehållet för att få en bild av elevernas förståelse	Rättning, kunskapskontroll och formativ feedback • rättar elevuppgifter och reflekterar över vad som påverkar resultaten • genomför kunskapskontroll i inledningen av ett moment och följer sedan upp med en kunskapskontroll samt reflekterar över resultaten och elevernas lärande • observerar, dokumenterar och reflekterar över elevernas lärande och framsteg under och efter lektionen/arbetsperioden • ger konkreta exempel på tillfällen då lärande har skett • följer upp och ger konstruktiv, uppgiftsorienterad feedback

Kännetecken didaktiska lärarförmågor ÄLP

1. Planera undervisning forts	2. Genomföra och leda undervisning forts	3. Utvärdera och följa upp undervisning	4. Omsätta ämnes- och ämnesdidaktiska kunskaper forts	5. Dokumentera, bedöma och återkoppla lärande forts
Anpassar och utvecklar ett ämnesinnehåll utifrån elevers ålder, förutsättningar, behov och verksamhetens förutsättningar • synliggör en tydlig progression mellan olika undervisnings-tillfällen (röda råden) • anpassar utifrån elevens ålder och verksamhetens förutsättningar • planerar för alternativ (lättare och svårare) beroende på elevens förutsättningar och behov • beakta elever i behov av stödstrukturer i planeringen (extra anpassningar och särskilt stöd)	Genomför välstrukturerad lektion • arbetar aktivt med lärandet i relation till målet med lektionen • skapar överblick och sammanhang • använder ett språk som eleven förstår • ger tydliga instruktioner, förklaringar och sammanfattningar • balans mellan avancerade och vardagliga uttryck, mellan abstrakta och konkreta • sammanfattar och stämmer av att alla elever förstått och anknyter till nästa lektion • ger eleverna tid att reflektera över sitt lärande och tränar eleverna att själva reflektera över och utvärdera sitt lärande • låter elev/grupp sammanfatta/summera • går runt bland eleverna och lyssna/iaktta för att få syn på deras förståelse	Utvärdera undervisningen i relation till elevernas lärande • samtalar med och utvärderar tillsammans med eleverna och lyssnar in hur de upplevde undervisningen och vad de lärt sig • samtalar om arbetsprocesserna med både elever och handledare • reflekterar kring elevernas lärande i relation till lektionens syfte • reflektera kring det egna agerandet, hur undervisningen fungerat (avseende tex förklaringar, uppgifter, genomgångar - har de varit tydliga och hjälpt eleverna att utveckla det avsedda kunnandet?) och vilka konsekvenser det får för elevernas lärande • dra slutsatser och ge exempel på hur planering och genomförande av undervisningen kan utvecklas för att öka elevernas lärande	Anpassar för elever med behov av stöd • avsätter tid för de som behöver träna mer • har relevanta och inte för låga förväntningar på alla elevers ansträngningar och prestationer • erbjuder olika lärvärtyg • upprätthåller arbets- och studiero och ser till att elever kan arbeta utan att störas	Återkoppling • ger återkoppling på vad som behöver utvecklas och hur, för att nå kunskapskrav • motiverar på ett begripligt sätt sin bedömning till eleven • argumenterar för sina ställningstaganden och de avvägningar som gjorts av elevens kunskaper, i relation till styrdokumentens krav

Kännetecknen didaktiska lärarförmågor ÄLP

1. Planera undervisning forts	2. Genomföra och leda undervisning forts	3. Utvärdera och följa upp undervisning	4. Omsätta ämnes- och ämnesdidaktiska kunskaper forts	5. Dokumentera, bedöma och återkoppla lärande forts
Planerar för oförutsedda händelser såsom	Tydligt och anpassat ledarskap			
• tid över • tiden räcker inte till • brandlarm • teknikstrul • eleverna är ointresserade av innehållet i undervisningen • personalbrist • planerar uppgifter "utan tak" så att eleverna på olika sätt kan utmanas och fördjupa sig samt aktivt arbeta med uppgifterna under hela den avsatta lektionstiden.	• vågar ta plats och använder röst, tempo, kroppsspråk på ett tryggt och tydligt sätt och för att skapa engagemang och förståelse • inbjuder eleverna att våga fråga om de inte förstår • anpassar utifrån situation - upprepar och utvecklar undervisning beroende på elevernas förutsättningar, intressen och behov • hanterar övergångar mellan aktiviteter utan att ordningen störs eller att eleverna blir otrygga • skapar motivation inför olika aktiviteter och sätter in uppgiften i ett för eleven angeläget sammanhang och anknyter till elevens intressen • lyssnar på vad elev säger och bemöter med intresse • uppmuntrar elever att lyssna på varandras åsikter • ger talutrymme till elever • uttrycker positiva förväntningar och uppmuntrar			

Kännetecken sociala lärarförmågor ÄLP

6. Anpassa ledarskap	7. Agera ansvarsfullt utifrån skolans värdegrund	8. Samverka	9. Visa självreflektion och ta emot konstruktiv kritik
Tydligt och situations-anpassat ledarskap • etablerar god kontakt med eleverna • balanserar enskilda elevers initiativ och gruppens behov • bemöter alla med respekt • arbetar aktivt för att alla elever ska vara delaktiga • uttrycker sig tydligt och begripligt • anpassar sin kommunikation till elevers olika villkor och förutsättningar • visar empati med elever utifrån deras förutsättningar	Agerar förebild • tar ansvar för sina handlingar och agerar förebild i skolmiljön genom att visa ett ansvarsfullt, empatiskt och respektfullt beteende • agerar medvetet och flexibelt utifrån situationens krav och med hänsyn till skolans värdegrund • närvarande och stöttar eleverna vid behov	Samverkar med och visar respekt • gentemot samtliga yrkeskategorier som finns på arbetsplatsen • gentemot föräldrar/vårdnadshavare (när så finns möjlighet), kollegor, elever etc.´	Visar i reflektion över planering och undervisning förmåga att lära sig av tidigare erfarenheter och återkoppling • reflekterar över och identifierar sitt behov av ytterligare kunskap för att utveckla sin didaktiska förmåga och sitt ledarskap • reflekterar kring styrkor och svagheter utifrån olika perspektiv • deltar aktivt (lyssnar och diskuterar) i kollegiala samtal kring yrkesrollen • tar emot konstruktiv kritik kring yrkesrollen på ett öppet och positivt sätt • utvecklar sitt agerande utifrån självreflektion och konstruktiv kritik
Kommunicerar till eleverna att hen är medveten om de olika aktiviteterna som pågår i klassrummet • placerar sig strategiskt och flexibelt i rummet för att kunna påverka ordning och koncentration hos eleverna • visar med kroppsspråk och gester att hen är medveten om elevernas förhåvanden	Uppträder ansvarsfullt och visar att hen har förstått att hen är företrädare för en profession • bemöter eleverna med respekt för deras person och integritet samt skyddar varje individ mot skada, kränkning och trakasserier • visar ett lämpligt och respektfullt beteende • tar ansvar för sina handlingar och agera förebild i skolmiljön	Delta och visa initiativ och intresse • tar initiativ till interaktion med elever och personal och visar intresse för att samverka • deltar aktivt i samverkan på t.ex. arbetslagsmöten, konferenser, studiedagar, i ämnesgrupper, rast-verksamhet/vakt	

Kännetecken sociala lärarförmågor ÄLP

6. Anpassa ledarskap forts	7. Agera ansvarsfullt utifrån skolans värdegrund forts	8. Samverka forts	9. Visa självreflektion och ta emot konstruktiv kritik forts
Situationsanpassat ledarskap • skapar, genom situationsanpassat ledarskap, goda förutsättningar för elevernas delaktighet och utveckling • balanserar, genom situationsanpassat ledarskap, individernas- och gruppens behov • organiserar och anpassar klassrummets fysiska miljö till undervisningens form och innehåll så att eleverna ges förutsättningar att utföra sina arbetsuppgifter utan att störas av kamrater	Hanterar utmanande/opassande/störande beteenden i och utanför klassrummet på ett medvetet och respektfullt sätt • lyssnar, pratar med, observerar och uppmärksammar elevers olika behov och förmågor på ett inکännande sätt • förebygger konflikter • uppmärksammar konflikter på ett observant och lyhört sätt • korrigerar olämpliga beteenden utan att någon "förlorar ansiktet" • Hanterar/ingriper direkt vid nedsättande/kränkande uttryck som negativa kommentarer, suckar, blickar etc.	Verkar för att upprätthålla förtroendefulla relationer med elever/kollegor/vårdnadshavare och vara lyhörda för deras synpunkter • diskriminerar inte någon med avseende på kön, sexuell identitet, etnisk, politisk och religiös tillhörighet eller social och kulturell bakgrund, inte heller på grund av förmåga eller prestation • är varsam med information om eleverna och vidarebefordrar ej information som mottagits i tjänsten om det inte är nödvändigt för elevens bästa • undviker att sätta missledande etiketter på elever i behov av extra anpassning och särskilt stöd • påtalar och engagerar sig mot sådana utvecklingstendenser och handlingar i skola och samhälle som kan skada eleverna • respekterar såväl kollegors som andra yrkesgruppers kompetens, skyldigheter och ansvar i skolvardagen • tar hjälp av andras sakkunskap för att vid behov hjälpa eleverna	Balanserar krav och förväntningar och värderar arbetsinsatsen i förhållande till tillgänglig tid Arbetar målmedvetet med att utvecklas i sin yrkesroll • drar slutsatser från självreflektion, kollegiala samtal och mottagen konstruktiv kritik • ger exempel på hur det egna agerandet kan utvecklas för en hållbar professionell yrkesroll